

INVASION AF KÅLMØL MANGE STEDER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Effektiv bekæmpelse er vanskelig. Det er vigtigt at bekæmpe larverne, mens de er helt små. Tilpas sprøjteteknikken efter, at larverne sidder på bladundersiderne.

Der er siden weekenden i mange tilfælde meldt om en invasion af kålmøl. De lyse kålmøl ses nu i alle afgrøder og flyver op ved den mindste berøring af planterne.

Se [også Hold øje med kålmøl i forårssåede korsblomstrede afgrøder](#).

Kålmøllets larver angriber kun korsblomstrede. Store skader kan optræde i vårraps, korsblomstrede frøafgrøder og forskellige kålarter. I vinterrapsens kan larverne afgrave overhuden af skulperne, men oftest er angrebene meget begrænsede.

Tjek nu alle marker med vårraps og korsblomstrede frøafgrøder for kålmøl. Se fotos nedenfor.

BIOLOGI

Om dagen holder kålmøllene især til på skyggefulde steder, mens de især sværmer og lægger æg på korsblomstrede planter i skumringen og umiddelbart inden solopgang. Der lægges i en periode på 4-10 dage 100-200 grøngule æg pr. hun, og æggene lægges især på bladundersiderne. Varme, vindstille aftener uden regn fremmer æglægning.

Æggene klækker ved 20°C efter 4-5 dage og ved 10-15°C efter omkring 10-12 dage. De nyklækkede larver æder små "vinduer" (underhuden afgraves, men overhuden efterlades) i bladene. Efterhånden som larverne vokser, bliver gnavene større og kraftigere, og bladene kan blive helt afløvet.

Efter 3-4 uger i slutningen af juni er larverne fuldt udviklede og forpupper sig i en netagtig kokon på undersiden af bladene. Senere kan fra juli optræde yderligere 2-3 generationer.

BEKÆMPELSE

Kålmøl er et af de mest vanskelige skadedyr at bekæmpe, og kålmøl har udviklet resistens mod flere skadedyrsmidler bl.a. mod pyrethroider i flere lande. Der er ingen viden om evt. resistens hos de kålmøl, som nu findes i Danmark. Erfaringerne fra tidligere år er også, at det kan være vanskeligt at få god effekt trods gentagne behandlinger.

Det er ved bekæmpelse vigtigt at anvende godt med vand og have et passende højt tryk, da larverne sidder på undersiden af bladene. Erfaringer fra praksis er, at Danfoilsprøjter og Hardi Twin kan øge effekten lidt. Gentagen behandling er oftest nødvendig

Pyrethroider samt Avaunt 150 EC og Biscaya kan anvendes mod kålmøl, hvor Avaunt efterfulgt af pyrethroiderne har bedst effekt. Avaunt 150 EC anbefales derfor, når de første små larver ses. Avaunt med registreringsnummer 3-179 er afmeldt, men må anvendes og opbevares indtil 1-12-2019. Flere af midlerne har ikke kålmøl på etiketten, men midlerne må anvendes, hvis der er angreb af nogen af de på etiketten øvrige nævnte skadedyr.

Effekten af Mavrik Vita og Biscaya er mindre belyst, men lå lidt under effekten af Fastac i svenske forsøg. I tabel 1 ses en oversigt over midler. Nedsatte doser anbefales ikke.

Tabel 1. Midler til bekæmpelse af kålmøl. Korsblomstret havefrø omfatter ikke raps, sennep og olieræddike.

Middel	Normaldosis	Godkendelse	Maks. antal behandlinger pr. sæson	Resistensgruppe
Avaunt 150 EC	0,17	Raps og ryps til st. 59, mindre anvendelse i korsblomstret havefrø	1	22 A
Karate	0,2-0,3	Raps, ryps og sennep til st. 75, mindre anvendelse i korsblomstret havefrø	3	3 A
Kaiso Sorbie	0,15	Raps	1	3 A
Fastac	0,15 (tidligere 0,25)	Raps	2	3 A
Mavrik Vita	0,2	Raps, ryps til st. 71, mindre anvendelse i korsblomstret havefrø	2	3 A
Biscaya	0,3	Raps, mindre anvendelse i korsblomstret frøafgrøder	1	4 A
Movento SC 100	0,75	Mindre anvendelse i korsblomstret havefrø, vårraps, sennep og olieræddike til frøproduktion	2	23 A
DiPel DF	1,0	Mindre anvendelse til havefrøafgrøder og korsblomstrede afgrøder (vår- og	3	Biologisk middel

		vinterraps, sennep, rybs og olieræddike) til fremavl af frø på friland		
Turex WP/WG	1,0	Mindre anvendelse i havefrøafgrøder og korsblomstrede afgrøder (vår- og vinterraps, sennep, rybs og olieræddike) til fremavl af frø på friland	3	Biologisk middel

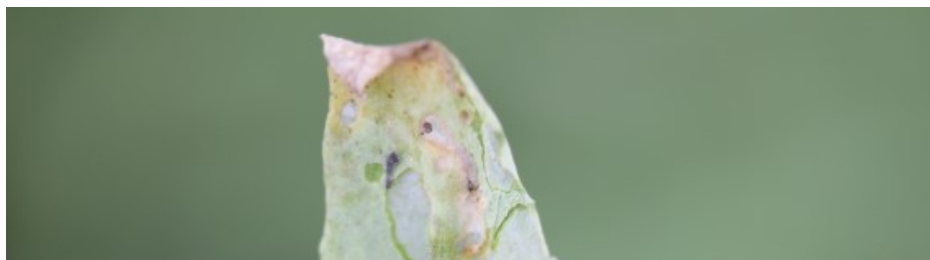
Grønsagsfolkene anbefaler tilsætning af spredklæbemidler til kontaktmidler (pyrethroider og Avaunt).

Biologiske midler med *Bacillus thuringiensis* har også en effekt. DiPel DF har en mindre anvendelse mod kålmøl i havefrøafgrøder og visse korsblomstrede frøafgrøder. Turex WP har en mindre anvendelse i havefrøafgrøder og visse korsblomstrede frøafgrøder. Effekten har i forsøg hos AU været på niveau med pyrethroider. Begge midler er også godkendt i økologi.

Grønsagsfolkene har også anvendt Movento (spirotetramat) mod kålmøl i mindre omfang. Midlet har en anden virkemekanisme, men midlet er dyrt, og effekten har ikke været tydeligt bedre end Avaunt og pyrethroider. Indenfor kålproduktion angives, at midlet kan overvejes, hvis der er mange larver eller hvis forudgående behandlinger ikke har haft den ønskede effekt.

Billede 1. Den voksne 7-8 mm lange kålmøl har en hvid kantlinie på forvingerne. I hvile ses det som en bred lys linie langs rygside.

Billede 2. Kålmøllarver er i udvokset tilstand ca. 1 cm, grøn og med en mørkere stribe på ryggen.
Bemærk "vindue gnavene".

Billede 3. Pupperne kan senere findes i en kokon af løst spind på undersiden af bladene.

Billede 4. Kraftig afløvning som følge af angreb af kålmøllarver.

Billede 5. Gnav fra kålmøl på vinterrapsskulpe.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.